

savonlinnanseurakunta.fi

SEURAKUNTAUUTiset

Enonkoski • Kerimäki • Punkaharju • Rantasalmi • Savonranta • Savonlinna

N:o 5 lokakuu 2016

Älä jää yksin

Palveleva puhelin
auttanut jo 50 vuotta. s. 6

Miekkoniemen
miesten piiri toiminut
jo 30 vuotta. s. 2

Papit kokoontuivat
Mikkeliin synodaali-
kokoukseen. s. 4-5

Kirkkomusiikkiviikolla
soi Bach, Mozart
ja laulu. s. 3

ELÄMÄNMENOT

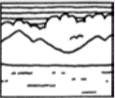
Viikot 21 - 31

Alissa Lilja Olivia Kaikkonen, Olivia Elli Isabella Kolari, Neesa Alissa Pulkkinen, Saana Ellen Tolvanen. Sointu Helmi Julia Karvinen (Ke), Enni Tuulia Alexandra Kupiainen (Ke), Pekka Aatos Ilmari Mielikäinen, Väinö Olavi Kristian Putkonen, Lilly Ida Josefina Suomalainen.
Martti Armas Kalevi Luukkanen, Iivo Elis Aleksanteri Ruotsalainen. Timo Veikko Antero Häkili (Ke), Toivo Voitto Matias Häkili (Ke), Veeti Emil Oskari Kosonen (Ke), Sohvi Wilhelmiina Tolvanen (Rs).
Emilia Isabella Behm, Samu Kalevi Heikkonen, Lotta Aleksandra Hämäläinen, Otto Saku Mikael Pylkkänen, Mikael Rio Kalervo Roivas. Eetu Antti Oskari Pesonen (Rs), Kasper Hugo Mikael Halonen. Venla Heidi Sofia Vänskä (Rs).
Jaro Petrus Mikael Jääskeläinen, Noel Eero Tiitus Toivanen. Siiri Helmi Annika Karjalainen (Pu).
Riijami Aatto Mikael Hyttinen, Riina Vieno Joanna Niemelä, Jade Ada Jasmine Nyman. Justus Olavi Luukko (En).
Pauliina Riina Evelina Kainulainen, Noomi Aini Amanda Niinimäki, Eeva-Maria Paakkunainen.
Hilma Erika Haromo, Miisa Ada Sofia Honkanen, Helmi Adalmina Koikkalainen, Aapeli Risto Partanen. Hilma Iida Katrina Saramäki (En), Toivo Eemil Benjamin Harju (Pu), Lauri Juhani Junnila (Pu), Iitu Eerika Pauliina Luukkanen (Rs).
Emma Katarina Holzhausen, Juulia Karoliina Mehtonen, Viivi Tiina Anneli Laukkanen. Oona-Maria Orvokki Snell (Ke).

Jesse Petteri Palo ja Jenni Sinikka Suomalainen.
Jouni Kalevi Johannes Turtainen ja Jenni Pauliina Tuunanen (Ke), Jari Pekka Palokki ja Anu-Mari Elina Hulkkonen (Rs).
Keijo Olavi Veijalainen ja Raila Anne Kastehelmi Mäkinen, Jouni Juhani Valtonen ja Virpi Johanna Leskinen. Vesa Antero Karhu ja Niina Maria Kaiponen (En).
Heikki Tapani Tynkkynen ja Jaana Marika Finér.
Joonas Henri Tapio Neuvonen ja Milla Riikka Annikki Turunen (K3), Arttu Kalevi Laamanen ja Henna Marikka Tosavainen (Pu).
Aleksi Kalervo Sonné ja Iida Maiju Elina Kettunen (Ke).
Teemu Juhani Pietari Hirvonen ja Anni Maria Luukkanen.
Vesa Markus Huttunen ja Emmi Neesa Johanna Särkkä. Tommi Sakari Huuopponen ja Anne-Maarit Hannele Eronen (Ke).
Aleksi Jormanpoika Ilmanen ja Paula Kristiina Herttunen (Ke).
Harri Henrik Pesonen ja Heidi Kaarina Räsänen (Rs).

Hilkka Sahinjoki 90v, Erkki Abraham Hämäläinen 90v, Hilkka Korhonen 82v, Raimo Ensio Korhonen 72v, Huuho Johannes Karjalainen 70v, Harri Olavi Hulkkonen 35v, Niilo Iisak Karvinen 89 (En), Päivi Annikki Airas 54v (En), Tauno Matias Käyhkö 88v (Ke), Paula Anneli Käyhkö 58v, Matti Viljam Pirhonen 68v (Rs).
Hilkka Ilona Korrell 94v, Ilmari Jeremia Oinonen 91v, Kauko Allan Janhunen 87v, Syyli Annikki Tapanainen 86v, Anna Maria Paakkunainen 15v, Leila Maarit Naukarinen 45v, Kalevi Heikkinen 92v (En), Arvo Aulis Antero Behm 83v (Ke), Aila Helena Silvennoinen 60v (Ke), Aino Ester Hämäläinen 93v (Pu), Anna Elina Eronen 98v (Rs), Marko Tapio Hirvonen 47v (Sr).
Eila Kyllikki Pakarinen 81v (En), Vesa Heikki Markus Pärnänen 61v (Rs), Pirkko Marketta Suomalainen 62v (Sr).
Esko Johannes Juuti 91v, Erkki Eino Kokkonen 87v, Aila Inkeri Merivirta 86v, Arto Ilmari Kiljunen 80v, Hilkka Helmi Helevi Karttunen 79v, Ari-Teppo Rantamäki 55v, Reino Ilmari Parviainen 87v (Ke), Valte Aapram Sihvonen 85v (Ke), Jaakko Osmo Valonen 81v (Ke), Aatu Taneli Anttonen 82v (Pu), Aino Helena Anttila 92v, Mauno Antero Mertanen 87v, Veli Taavetti Jäppinen 85v, Marjatta Anneli Gustafsson 84v, Juho Tistelgren 78v, Maija-Lesna Redlich o Kettunen 75v, Pentti Kalervo Jääskeläinen 68v, Seppo Antero Sikanen 84v (En), Vilho Olavi Seppänen 83v (Pu), Leo Rautainen 90v (Rs), Kalevi Repo 69v (Rs), Hanna Katarina Veijonen 42v (En), Arvo Ilmari Nousiainen 83v (Ke).
Lahja Linnea Muhonen 89v, Taava Tervonen 88v, Matti Tapio Kämäräinen 66v, Eeva Kaarina Nousiainen 94v (Ke), Väinö Johannes Turunen 90v (Ke), Pertti Olavi Turtainen 83v (Pu).
Väinö Juho Korppi 98v, Toini Maria Rautainen 93v, Helli Katri Kosunen 93v, Aune Siviä Luukkainen 92v, Kalle Viljam Läppönen 92v, Kaino Inkeri Pitkonen 88v, Kaija Marjatta Saarinva 85v, Marketta Ahokas 84v, Elli Tellervo Finér 82v, Seppo Juhani Peippo 72v, Sirkku Liisa Kinnunen 87v (Ke).
Anni Kyllikki Kammonen 89v (Rs), Ossi Ensio Ahonen 79v (Rs), Toini Kyllikki Happonen 90v (Sr).
Sirkka Tuulikki Palo 93v, Eeva-Liisa Koponen 87v, Eero Johannes Ruuskanen 86v, Selma Kyllikki Parkkonen 79v, Oiva Aku Mielonen 83v (Ke), Pentti Kalevi Nousiainen 79v (Ke), Hanna Elina Tynkkynen 90v (Pu), Erkki Ahonen 81v (Pu), Reino Armas Tuovinen 86v (Rs), Jouko Oras Taneli Innanen 79v (Rs), Mirja Anneli Kauranen 73v (Rs), Toimi Pietari Hirvonen 86v (Sr), Senja Annikki Kinnunen 59v (Sr), Pirkko Inkeri Kilpeläinen 77v, Eero Juhani Heiskanen 64v, Lahja Orvokki Sikanen 91v (Ke), Aimo Sinikka Pulkkinen 80v (Ke), Eero Kalevi Tolvanen 67v (Ke), Kalle Olavi Hirvonen 83v (Pu).
Väinö Viljam Huttunen 88v, Hella Siviä Kempainen 85v, Hilma Irene Pöllänen 83v, Veikko Olavi Laamanen 74v, Antti Olavi Reilikko 73v, Maija Liisa Kuokkanen 69v, Veikko Erik Latinen 93v (Ke), Eino Petter Päivinen 79v (Ke), Syyli Vilhelmiina Pitkanen 95v (Pu), Erkki Nenonen 76v (Rs).

Pintapesua saunalla, syväpuhdistusta Sanan äärellä

Miekkoniemen miestenpiiri yhdistää miehet työttömästä toimitusjohtajaan.

Ari Syrjänen, Reino Antikainen (vieressä) Jouko Sairanen, Jorma Marjokorpi, Martti Konsti ja Sakari Seppälä (selin) Raamatun tekstien äärellä.

Savonlinnan Miekkoniemen seurakuntakodilla kajahtaa joka maanantaina kello 19 virrenveisuu. Virsi on soinut samaan aikaan jo kolme vuosikymmentä ja se on numero 318 Jeesus, sä ainoa.
- Se on vaan niin hyvä!, huudahtaa kuin yhdestä suusta yli kolmenkymmenen miehen porukka saunanraikkaana.

Illan kulku on pysynyt suurin piirtein samana kaikki vuodet. Alkuun luetaan vuoroissa joku Raamatun teksti, minkä jälkeen on pidempi vetäjän alustus aiheesta. Koska osanottajia on paljon, aiheesta keskustellaan ensin pöytäkunnittain ja lopuksi yleiskeskusteluna. Viimeistään kello 20.15 lopetetaan, että ehtii uutisille.

- Kerran vuodessa meillä on miesten ”pyykkipäivät”, jolloin jutellaan kunnolla. Nämä ovat vuoden kokohoitia, kertoo piirin perustanut, eläkkeellä oleva kirkkoherra **Jorma Marjokorpi**.

Miestenpiirin pohdinta yltyy usein iloiseksi porinaksi.

- Täällä voi oikeasti sanoa, mitä mieltä on ja eri mieltäkin saa olla. Miesten kesken voi asioista puhua ronskimmin. Varmaan se on sama juttu myös naisten piireissä.

Aluekappalainen **Jaakko Parkkinen** avaamassa juutalaisten avioliittokäsitteitä.

Tärkeintä näissä keskusteluissa on kristittyjen yhteys. Täällä käydään, ettei oma usko laimenisi tai väljäytyisi, sanoo **Ari Syrjänen**, piirin saunamajuri.

Osa miehistä ottaa vauhtia iltaan lähistön leirikeskukseen saunalla. Ruumis ravitaan siellä, että piirissä voitaisiin keskittyä itse asiaan.

- Raamatun teksti on niin rikas ja moniulotteinen, että siitä kyllä riittää keskusteltavaa. Kaikkien näkemyksiä kuunnellaan yhtä lailla. Täällä ei ole tarkoitus kilpailla Raamatun tunteumuksesta tai hurskaudesta, sanoo Marjokorpi.

- Vähän niin kuin evankeliumeissakin on neljä eri kertomusta samasta aiheesta, määrittelee eläkkeellä oleva kirkvesmies **Jouko Sairanen**.

Piirin miesten keski-ikä on yli viisikymmentä ja miehet vakuuttavatkin olevansa ”kokeneempaa porukkaa”.

- Kyllä tänne alle nelikymppisiä toivotaisiin ja mukaan mahtuu kaiken ikäisiä. Ketään ei laiteta ensimmäisenä kertomaan

itsestään, että kynnys tulla tänne olisi mahdollisimman matalalla, sanoo Marjokorpi sekä eläkkeelle jäätyään piiriin tullut **Markku Keto-Tokoi**.

Piirin vetäjän, aluekappalainen **Jaakko Parkkinen** mielestä piiri on seurakunnan ydintoimintaa ja sille löytyvä aika antaa itsensä takaisin.

- Kyllä usein on itsellekin ihan uudella tavalla auennut jokin seikka kun sitä alkaa selittää muille, sanoo Parkkinen.

Piirissä on ollut myös teemailtoja ja siellä on käynyt vierailijoita muista kirkkokunnista ja herätysliikkeistä. Mutta useimmiten puhutaan Raamatusta.

- Ja tietysti rukoillaan. Myös kavereiden puolesta. Olen itse saanut täältä todella tarpeellista lohdutusta silloin, kun sitä kipeimmin tarvitsin. Olemme tukena toinen toisille, sanoo Jouko Sairanen.

Piirin ”suntio” **Raimo Seila** laittaa taas ensi maanantaina seurakuntakodilla valmiiksi 36+1 tuolia. Mutta lisäksi löytyy tarvittaessa.

JUMALANPALVELUS

Sunnuntai 30. lokakuuta, 24. sunnuntai helluntaista

1. Aik. 29: 10-12, Fil. 3: 17-4: 1 ja Matt. 22: 15-22.

”Pelkää yhden kirjan lukijaa”, sanotaan. Samoin on syytä pelätä ihmistä, joka ei ole nähnyt kuin yhden maan. Ulkomaanmatkailu auttaa ymmärtämään, että maailma on omaa elämänpääpiiriä suurempi. Asiat voidaan tehdä eri tavalla kuin kotona ja silti elämä luonnistuu.

Matkailija tietää, miten hienoa on nähdä uusia paikkoja, kokea erilaisia maita ja kaupunkeja, saada vilkaista vieraisiin kulttuureihin. Matkailija tietää myös, miten ihanaa on palata kotiin lepäämään kokemusta rikkaampaan.

Jokainen kastettu on matkalainen, kahden maan kansalainen. Kasteessa saamme taivaallisen kotimaan, jonne moni ikäviö pitkän elämäntähtä. Sinne pääsemistä odotellessamme kuitenkin asustamme tuntemassamme maailmassa, jossa moni asia voisi olla paremmin. Jeesus kehottaa meitä tekemään noille asialle jotain – muuttamaan maailmaa rakastamalla Jumalaa ja toisiamme.

Messu on matkalaisten kohtauspaikka. Siellä vietetään aikaa taivaallisen kotimaan hengessä, lauletaan sen lauluja ja nautitaan sen ruokaa. Tervetuloa!

Johanna Tykkyläinen, seurakuntapastori

Johann Sebastian Bachia pidetään uskonnollisena säveltäjänä. Mitä mieltä sinä olet?

Bach toimi myös hovimuusikkona ja kapellimestarina ja sävelsi paljon ns. tanssimusiikkia eli Bach ei ole pelkästään uskonnollinen säveltäjä. Mutta hän oli hyvin uskonnollinen ihminen. Uskontoon välinpitämätön ei signeeraa teoksiaan Soli Deo Gloria- Yksin Jumalalle kunnia, kuten Bach useasti teki. Hän myös käytti kantaateissaan ja passioissaan pietistisiä libretistejä, jotka korostivat henkilökohtaista uskonelämää, sanoo urkuri **Liisa Aaltola**.

Entä ovatko fuugat ja koraalit uskonnollisia sävellyksiä?

Bach sävelsi aivan valtavan määrän hienoa hengellistä musiikkia. Koraalit perustuvat tunnetuihin virsisävelmiin ja kuvailevat sävellysajankohdasta riippuen joko lyhyemmin tai erittäinkin tarkasti koraalien tekstejä. Bachin musiikissa löytyy kaikkia barokin aikana käytettyjä symboleja; soitimia tai sointivärejä, sävellajeja, lukusymboliikkaa, pienkuvioita. Tietyillä sanoilla, kuten risti tai kruunu oli musiikillinen tai sävellystekninen vastine. Näitä symboleja löytyy luonnollisesti myös kirkkotilaan sävelletyistä urkufuugista. Die Kunst der Fuge on nimensä mukaisesti poikkeus; se on tyhjentävä esitys kontrapunktin taidosta. Se on paitsi musiikillisesti, myös musiikinteoreettisesti ylittämätön mestariteos. Minulle se on soivaa arkkitehtuuria ja hengellinen kokemus, muotoilee Aaltola.

Onko fuugan teknisillä yksityiskohdilla joskus katsottu olevan myös muita merkityksiä? Onko niissä mielestäsi jotain, jolle voisi etsiä vertailukohtia muussa elämässä?

No joskus elämässä iskee teemasta ikävä inversio, käännös, ja ahtokulkuun taitaa olla monelle ruuh-

Urkuri Liisa Aaltolalle Bach on soivaa arkkitehtuuria

kavuosia elävälle tuttu....Tietäkseni kontrapunktila sinänsä ei ollut ainakaan barokin aikana tällaisia merkityksiä. Musiikin teoriassa kontrapunkti oli lähinnä matematiikkaa ja tähtitiedettä, ja säveltämiseen ja esittämiseen liitetty affektioppi oli puhetaitoa, aikansa tiede sekini.

Saako ihminen fuugista mitään irti, jos ei pysty seuraamaan teeman esiintymistä? Vaatiko polyfonian kuunteleminen matemaatikon tai muusikon erikois-avuja?

Itse olen hyvin epäteoreettinen ihminen ja koen Bachin fuugat pikemminkin matkana, tilana, avaruuden rakenteina, hengityksen sykkeenä, tunteina ja väreinä. Bachin musiikissa yhdistyy hieno matemaattisuus, ”järki” ja toisaalta hyvin syvälle vetoava emotionaalinen kauneus eli ”tunne” ainutlaatuisella tavalla. Sen ymmärtää vaikei tietoisella tasolla tajuaisi musiikista mitään.

LIISA AALTOLA

- soittaa Bachin urkukoraaleja ja fuugia Kirkkomusiikkiviikon konsertissa ti 1.11.

- on yksi harvoista Bachin urkuteosten kokonaisesityksen tehneistä urkureista.

- asuu Tampereella.

- työskentelee Pirkkalan seurakunnan kanttorina.

KIRKKOHERRALTA

Sukupuolista

Miksi maailmaan syntyy uusia ihmisiä? Siksi, että on olemassa kaksi eri sukupuolta, mies ja nainen. Sukupuolet täydentävät toisiaan monin vastavuoroisin tavoin. Niistä konkreettisin on se, että uusi ihminen saa alkunsa äidin munasolun ja isän siittiön yhtyessä toisiinsa.

Maskuliinisuus ja feminiinisyys eivät ole sataprosenttisia asioita. Kaikissa ihmisissä on jossain määrin sekä miehekkäitä että naisellisia moninaisia. On hyvä, että yhteiskunnassa on ryhdytty purkamaan liian ahdistavia miehen tai naisen malleja. Opetushallitus totei, että ”työtökin voivat soittaa rumpuja ja bassoa.”

Silti kaksi eri sukupuolta, mies

ja nainen, ovat eräissä mielessä ihmisyydelle hyvin perustava juttu. Jokainen meistä on saanut siitä alkunsa.

Jeesus perustaa opetuksensa avioliitosta kahden eri sukupuolen varaan. Hän opetti: ”Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi? - - Sen tähden mies jättää itsensä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.”

Nykyisin länsimaissa vaikuttaa ns. sukupuolineutraali ideologia. Se kyseenalaistaa sen, että avioliiton perustana on miehen ja naisen

toisiaan täydentävyys ja leimaa tällaisen ajattelun syrjiväksi.

Millaisen päättelyn kautta tähän päästään? Näin: Kahden eri sukupuolen sijasta ihmisyyys hahmotetaan ”sukupuolisen suuntautumisen” kautta. Maailmassa ei ole niin kukaan miehiä ja naisia, vaan heteroita, homoja ja lesboja sekä eriasteisia bi-seksuaaleja. Heillä kaikilla on oltava yhdenvertaiset ihmisoikeudet. Tästä taas seuraa, että avioliitto on avattava myös samaa sukupuolta oleville, tai muuten heidän ihmis-oikeuksiaan poljetaan.

Onko tällainen ajattelu pätevä? Ei ainakaan kirkolle, sillä Jeesus ja Raamattu hahmottavat ihmisyyden ja avioliiton kahden eri sukupuolen, eivätkä suinkaan sukupuolisen

Mitä tunteita toivoisit esittämäsi ohjelmiston ihmisisä herättävän?

Toivoisin että voisin välittää ainakin osan niistä tunteista joita Bach on tuntenut säveltäessään. Mutta musiikki ei ole kieli. Musiikki jatkaa siitä mihin sanat loppuvat. Ei ainoastaan tunteiden tasolla, vaan jollakin syvemmällä filosofisen ja uskonnollisen tietoisuuden tasolla. Itse tunnen soittaessani hengellistä ja henkistä liikutusta sekä syvää kiitollisuutta siitä, että meille annettiin tällainen nero ja että saan soittaa näin hienoa musiikkia.

Sammeli Juntunen kirkkoherra

Mikkelin synodaalikokous

"Pappien kokoontumisajoilla" suuri merkitys kollegiaalisuuden vahvistajana

Teksti ja kuvat: Pia Rask

Noin kolmesataa Mikkelin hiippakunnan pappia ja lehtoria kokoontui syyskuun lopussa Mikkelin synodaalikokoukseen. Joka kuudes vuosi järjestettävä synodaalikokous järjestetään yhtä aikaa kaikissa hiippakunnissa piispan johdolla. Synodaalikokouksia on pidetty Suomessa 1300-luvulta lähtien.

Mikkelin synodaalikokouksen ohjelma alkoi messulla Mikkelin tuomiokirkossa. Varsinaisen kokouksen avasi Mikkelin piispa **Seppo Häkkinen** kartoittamalla Mikkelin hiippakunnan seurakuntien rakenteiden muutoksia ja nykytilaa. Maamme pienimmän hiippakunnan seurakuntien ja -talouksien lukumäärä sekä henkilöstö- ja jäsenmäärät ovat olleet laskusuunnassa sitten viime kokouksen vuonna 2010. Häkkinen painotti puheessaan sitä, että pappien on varottava jäämästä laskevien käyrien ansaan ja kasvavan kirkkokritiikin pelottamaksi.

Yhteisenä aiheena Suomen kaikkien hiippakuntien synodaalikokouksissa oli reformaation merkitys nykyajassa. Ensimmäinen tulee kuluneeksi 500 vuotta siitä, kun **Martti Luther** julkaisi 95 teesiään kirkon uudistamiseksi. Kokoukseen valmistautumista varten oli laadittu synodaalikirja *"Armon horisontit: Huomisen luterilaisuus"*, jossa arvioidaan Lutherin perintöä muutuneessa maailmassa.

Kirjan pohjalta oli pyydetty kaksi puheenvuoroa, TT **Juha Tanskalta** sekä Savonlinnan seurakunnan johta-

valta kappalaiselta **Leena Paintolalta**. Paintola puhui luterilaisen kirkon ja suomalaisen yhteiskunnan hyvin samanlaisista ongelmista, jotka liittyvät asiakkuusajatteluun. Hän tähdensi sitä, ettei kirkon tulisi olla vain palvelulaitos, vaan sen tulisi myös muistaa tehtävänsä Jeesukseen uskominen mahdollistajana.

- Jos seurakunnan jäsenellä ei ole muuta kuin asiakkuusidentiteetti, hän ei koe kirkon jäsenyyttä hengellisesti merkittävänä, sanoi Paintola.

Ohjelma jatkui Helsingin yliopiston eksegetiikan professori **Martti Nissisen** luennolla Profeetat nykypäivän raamatuntutkimuksessa. Illanvietossa nähtiin rantasalmelaisen Teatteri Fennican Sovintopöytä-näytelmä.

Synodaalikokouksen toisen päivän ohjelmassa oli kanavatyöskentelyä sekä emerituspiispa **Eero Huovisen** puhe. Kokoukseen osallistuvat papit olivat saaneet valita kaksi noin tunnin mittaista kanavaa. Kanavien aiheina olivat esimerkiksi Lutherin salatut elämät draamaimprovisaatiotyöpaja, Suomen ja Unkarin sisäkirjon yhteinen historia, Liperit leffoissa -elokuva-keskustelu, karismaattiset armolahjat tai räppityöpaja Reformaatio nyt!

Piispa Seppo Häkkinen koko puhe on luettavissa nettisivuillamme: www.savonlinnaseurakunta.fi/tapahtumat/2016-09-27/synodaalikokous-mikkelissa-2016

Savonlinnan kappalainen **Jaana Paju** ja perheasian neuvottelukeskukseen johtaja **Anna-Riitta Pellikka** kokoustaulla kokous- ja kongressitalo Mikaelissa. Pellikan mukaan kokouksissa on mukava jutella myös omien työkavereiden kanssa, siihen ei aina normaalin työruutiinien ohella löydy aikaa.

Savonlinnan seurakunnan johtava kappalainen **Leena Paintola** oli kutsuttu puhumaan synodaalikokoukseen. Paintola puhui "halvasta armosta", joka antaa väärän turvallisuuden tunteen ja vapauttaa ihmiset hyvään tekemiseen ikeestä hurskaaseen itsepetokseen. Kallis armo on puolestaan armoa, joka johtaa hyviin tekoihin ja kilvoitteluun.

<--

Kokouksen järjestelyissä panostettiin myös sähköiseen tiedottamiseen. Synodaalikokouksen virallinen somettaja oli Savonlinnan seurakunnan koulu- ja oppilaitostyön seurakuntapastori **Johanna Tykkyläinen**.

-->

"Pappien on varottava jäämästä laskevien käyrien ansaan ja kasvavan kirkkokritiikin pelottamaksi."

Piispa Seppo Häkkinen

Rovasti **Risto Topin** mukissa ei ole kahvia, mutta teitittely ja kolmannen persoonan hänkin on kokenut.

Ottaako rovasti kahvia?

Synodaalikokouksessa teologian tohtorin, Mikkelin hiippakuntadekaani **Marko Marttilan** vetämän kanavatyöpajan aiheena oli Liperit leffoissa: miten luterilaista pappia on kautta aikain kuvattu suomalaisessa elokuvassa.

Marttilan mukaan elokuvien pappiskuva on usein ohjaajan elokuvaa varten korostama ja ehkä kärjistämäkin hahmo.

1940-50 -luvun elokuvien miespappin esikuva on usein **Matti Kassilan** Pastori Jussilainen: hiukan koominen, jäykkä hahmo, joka kokee jonkinlaisen muodonmuutoksen tarinan edetessä. Pappi sijoittuu suomalaiseen maalaismaiseen 1800-luvun lopulla. Pappi on isoegoinen itsevaltiainen, joka ei kestä neuvoja tai arvosteluja. Pappien, maallikkosaarnaajien ja herännäisten arvomaailma suuntautuu kaikkea kevyempiä elämää vastaan: tanssi, naisten pöyhistyminen, arpajaiset tai jopa pianon soitto on tuomitavaa. Pastori kuitenkin osoittaa, että kykenee muuttamaan elokuvan kuluessa jäykästä kirkkoherrasta vapautuneeksi ihmiseksi.

Marttilan mukaan Kassilan elokuvan arvomaailma heijastelee hyvin pietismin ilmentymiä Suomessa, jossa maallikkojäsenet koetaan usein konservatiivisempina kuin virkapapit.

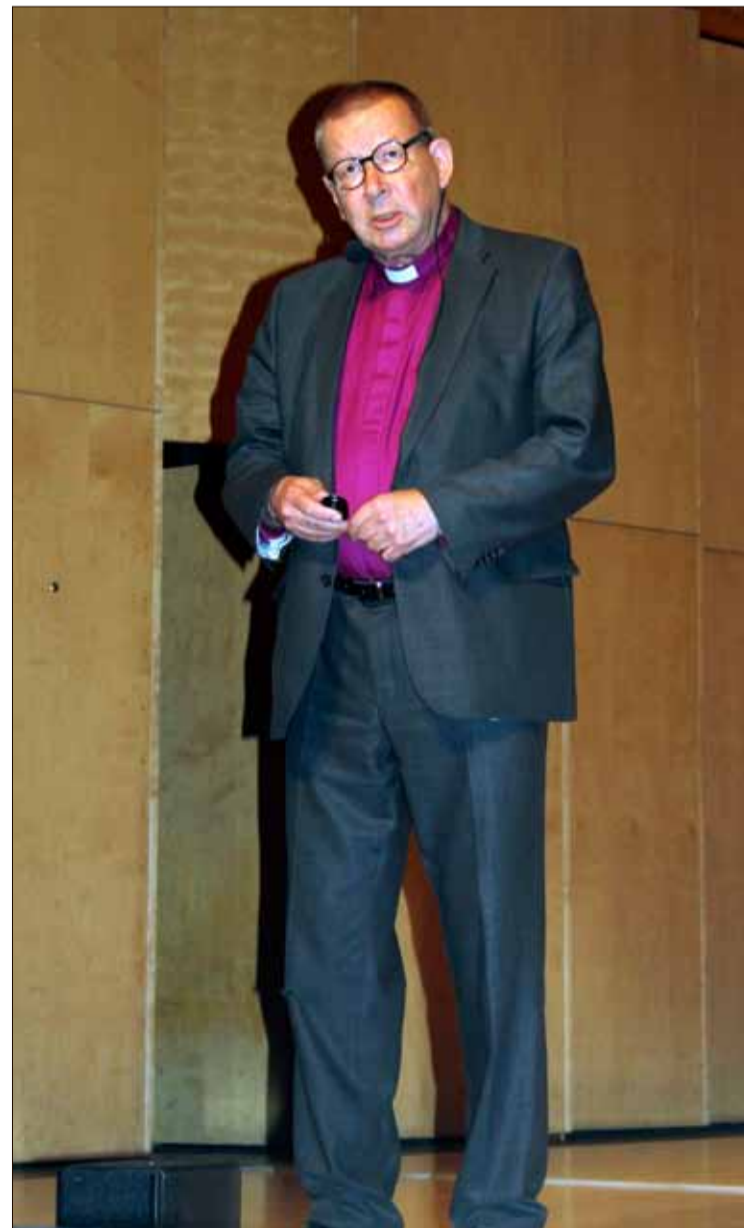
Toinen stereotyyppi papista on Täällä Pohjantähden alla -elokuvaajan kirkkoherra **Salpakari**: energinen, nuori kaupunkilaispappi, joka saapuu muuttamaan maalaispitäjän hengenenelämää. Aktiivinen Salpakari edustaa suurta maailmaa ja tehokasta hyötöajattelua. Hän ehdottaa **Koskelan Jusia** yhä ahtaammalle.

- Elokuvasa on vahva hyvät - pahat -asettelu, joka tietysti riippuu tarkastelunäkökulmasta. Kirkkoherra Salpakari ja hänen rouvansa ainakin aika ajoon edustavat "pahiksia", jos heidän toimintaansa seurataan torppareiden näkökulmasta. Mielenkiintoista on se, että elokuva ei kerro onko Salpakari tietoinen pahuudestaan vai ei, miettii Marttila.

Ammattilaisen silmin **Matti Raninin** roolisuoritus on uskottava ja Talvisodan ensimmäisen sankarivainajan siunaus kotimulttiin vaikuttava toimitus. Marttilan mukaan elokuvan pitkä aikajana näyttää myös sen, että papin työ on samanlaista aikakaudesta riippumatta. Symbolista merkitystä on siinä, että kirkkoherran pojasta tulee uskon kieltäjä ja upseeri, joka menehtyy sodassa.

1970-80 -luvuilla autoritatiivinen pappishahmo hallitsi suomalaista elokuvaa heijastellen todellista elämää. Vuonna 1976 tehty kansalaisgallup kertoo, että vielä tuolloin valtaosa ihmisistä teititteli pappeja ja käytti puhuttelussaan jopa kolmatta persoonaa.

Pikkuhiljaa asetelma ja henkilögalleria alkoi vapautua, eikä vähiten naispappeuden tultua mukaan kuvioon. Mukaan tuli taas koomisia hahmoja ja jopa seksuaalisuutta. Nyt papit halutaan näyttää "tavallisina ihmisinä", kuten elokuvissa Levottomat tai Riisuttu mies. Elokuvan kuva papista syveni myös sympaattisessa elokuvassa Postia pappi Jaakobille vuodelta 2009. - Toisaalta elävän elämän ja seurakuntaelämän todellisuuden seuraaminen on opettanut itselleni, että ne kaikkein persoonallisimmat ja värikkäimmät pappishahmot kohdataan elokuvien sijaan aidossa elämässä, sanoo Marttila.

Piispa emeritus **Eero Huovisen** puheen aiheena oli Miksi ekumenia etenee niin hitaasti? Huovisen mukaan eväät ekumeniakäytöihin ovat: aloita ensin yksiden näkökulmasta, vaikka erot olisivatkin helpommin nähtävissä. Toinen ohjenuora on evankeliumin julistaminen ja maailman palveleminen Jumalan armoa todistamalla.

<--

Jokainen soittaja on tärkeä

Savonlinnan Palveleva puhelin perustettiin 50 vuotta sitten. Toimintaa on alusta asti pyritetty seurakunnan vapaaehtoisten voimin

Savonlinnan seurakunnan naistyön ryhmän perustaman Palvelevan puhelimen esikuvaksi nousi edellisenä vuonna Helsingissä alkanut toiminta. Ensimmäiset vuodet Palveleva puhelin päivysti Savonlinnassa kaksi tuntia, iltayhdeksältä yhteentoista. Nykyään valtakunnallisesti palvelevasta puhelimesta saa apua hätänsä myös netin kautta, chattaamalla tai kirjeen muodossa.

Suomessa Palvelevan puhelimen tarve havaittiin 1960 ja -70-lukujen vaihteessa varsinkin teollisuuskaupungeissa ja usein kokeiluluonteisen jakson jälkeen palvelua päätettiin jatkaa. Päivystysajat ovat vaihdelleet paljonkin paikkakunnittain, mutta usein vilkkaimmiksi soittoajoiksi ovat vaikuneet illat, yöt ja viikonloput.

Palvelua ovat pyörittäneet seurakunnan vapaaehtoiset. Puhelimen puolella päivystys tapahtuu edelleen suurelta osin vapaaehtoisten voimin, mutta verkkoauttamisessa on mukana myös pappeja ja diakoniatyöntekijöitä.

- Yleensä jokaisella paikkakunnalla on ollut joku yksi työntekijä, joka on ottanut sydämehänsänsä tämän asian edistämisen. Tai sitten kirkkoherra, joka on pyytänyt jotakuta varmistamaan auttavan puhelimen toiminnan, kertoo puhelin- ja verkkoauttamisen asiantuntija **Titi Gävert** kirkkohallituksesta.

Palvelu on ilmaista, vain soittaminen maksaa teleoperaattorin määräämän hinnan. Palvelun erityisvahvuus on siinä, että

sinne on ollut helppo soittaa myös nimeröimänä. Nykyään netin keskustelupalstat tarjoavat osin samanlaisen keskustelukanavan, mutta PP:n palvelua käyttävät ne, jotka haluavat puhua asioista luottamuksellisesti ja rakentavassa hengessä.

- Kuka tahansa voi ottaa yhteyttä päivystäjimme silloin, kun joku asia painaa mieltä. Keskusteluissa puhutaan ihmishuumeista, yksinäisyydestä, terveyden ja sairauden kysymyksistä, uskonasioista ja elämän merkityksestä. Keskustelua käydään myös itsemurha-ajatuksista, väkivallasta tai erilaisista riippuvuuksista. Palveleva puhelin on pelastanut monen hengen silloin, kun elämä on ollut hyvin synkkää, kertoo Gävert. Päivystäjää koulutetaan sekä ihmisten kohtaamiseen että hengelliseen auttamiseen.

- Puhelin- ja verkkoauttamisessa edetään yhteydenottajaa kunnioiden ja hänelle tärkeistä asioista keskustellen. Olemme valmiina keskustelemaan myös hengellisistä asioista jos yhteydenottaja niin haluaa. Lisäksi päivystäjä usein rukoilee illan yhteydenottajien puolesta itse sekä etukäteen että jälkikäteen, kertoo Gävert.

Vaikka kuulumiskeskustelujen pituutta onkin rajattu, on jokainen soittaja tärkeä. - Jos lähipiirissä ei ole ketään, jolle arjen asioita jakaa, on meillä näissäkin tärkeä rooli, jotta mahdollisimman moni saisi edes lyhyen keskustelun päivystäjimme kanssa.

KIRKON KESKUSTELUAPUA⁺

Haluatko antaa aikaasi toisten hyväksi? Kirkon keskusteluapu etsii uusia päivystäjiä.

Edellyttämme sinulta: kykyä vaihtolovelvollisuuden noudattamiseen, tasapainoista elämäntilannetta ja mahdollisuutta päivystää 3-10 tuntia kuukaudessa. Valmennamme vapaaehtoiset päivystystehtäviin, Savonlinnassa toistaiseksi vain puhelinpäivystykseen. Työtä tehdään itsenäisesti, mutta päivystäjät kuuluvat alueellisiin ryhmiin, jotka tapaavat säännöllisesti työhohjauksen ja jatkokoulutuksen merkeissä. Tervetuloa mukaan! Jos kiinnostuit, ota yhteyttä (klo 11-12) 044 -7768032. Koulutus alkaa marraskuussa.

Surun tai kriisin kohdattua voit ottaa yhteyttä:

Valtakunnallinen kriisipuhelin 010 195 202, Savonlinnan kriisikeskus 0440 -273 700, Savonlinnan seurakunnan päivystävä pappi 015 -576 8015, diakonit päivystysaikoina 015- 576 8026 ja Perheasian neuvottelukeskus päivystysaikoina 044 776 8032. Palveleva puhelin 010 1900 71. ks. myös www.kirkonkeskusteluapua.fi.

VALTUUTETULTA

Suvi Korhonen

Erilaisuudesta voimaa

Rantasalmen kappeliseurakunnan viranhaltijat ovat rakentaneet toimintaa toistamiseen Savonlinnan seurakunnan ohjeiden mukaisesti ensi vuodelle. Suunnitelmaan on liitetty entisiä hyväksi havaittuja toimintoja, mutta tietysti myös uusia seurakuntaliitoksen myötä tulleita.

Jotta organisaatiossa voi toimia järkevästi, tarvitaan toimintajärjestelmä

ja -suunnitelma, jossa organisaation jäsenille kerrotaan, kuinka töitä tehdään ja mitkä ovat erityisen tärkeitä asioita, joita haluamme pitää toiminnassamme esillä.

Pienessä seurakunnassa Rantasalmella suunnitelmia ja järjestelmät totuttiin kuvaamaan kauniina laatikoina, joissa toiminta pohjautui selkeisiin arvoihin. Työskentelyn oppi-isiä oli entinen kirkkoherramme. Kiitos Ollin, vaikeatkin asiat saatiin yksinkertaistettua, ja me luottamushenkilöt opimme lukemaan laatikkokaavioita. Selkeät tehtävävuoraukset olivat henkilöstöllekin avuksi oman työn suunnittelussa. Työskentelytavan oppiminen ei käynyt käden käänteessä, vaan istuimme ainakin kerran vuodessa luottamushenkilöiden ja henkilöstön kanssa seminaarissa miettimässä, mitkä ovat oikeita asioita, joita seurakunta tarjoaa jäsenilleen. Välillä väittelimme ja perustelimme näkemysiamme tiukastikin.

Parasta aikaa luomme Savonlinnan seurakunnalle uutta toimintasuunnitelmaa. Työ on mielenkiintoista, sillä jokaisella kappeliseurakunnalla on omat hyvät ja omat jalostettavat toimintatapansa. Joudumme luottamushenkilöinä ottamaan kantaa siihen, mikä on hyvää ja säilytettävää, ja mistä joudummme luopumaan. Valittavasti taloustilanne ei anna meille mahdollisuutta säilyttää kaikkea entistä. Vaikka muutoksia tulee, voi erilaisuuden nähdä voimavarana. Olkoonpa toimintajärjestelmä kuvattu millä tavalla tahansa, tärkeintä on kuitenkin asiakas eli seurakuntalainen, jolle palveluja tuotetaan. Ilman seurakuntalaista meillä ei ole seurakuntaakaan. Rantasalmen suunnitelmassa on ollut jo vuosia yksi perusero, josta emme luovu: täällä eletään ihmisiksi ja uskotaan Jummaan. Muut suunnitelmat joutuvat paljolti muuttamaan ajan haasteissa.

KATSOKAA TAIVAAN LINTUJA

Jorma Marjokorpi

Hanhet

Syksyisin Savonlinnan seudulla näkyy taivaalla suuria hanhiauroja matkalla etelään. Linnut ovat pääosin lähteneet arktiselta tundraa ja suuntaavat talvehtimisalueille Pohjanmeren rannikolle. Viimeisen 10-15 vuoden aikana hanhet ovat syksyjen lämpenemisen myötä alkaneet enenevässä määrin pysähtyä laiduntamaan matkan varrella oleville pelloille. Pohjois- ja Etelä-Karjalan sekä Kymenlaakson suurilla pelloilla voi lokakuussa oleskella kymmentuhannen hanhen parvia. Savonlinnan tienoilla, esim. Niittyylahdessa tai Kerimäen kirkonkylän luon-

rannassa enimmillään 32 yksilöä; kolme poikuetta oli lyöttäytynyt yhteen. Syksytaivaalla näkyvät muuttolintujen parvet synnyttävät selittämättömän kaipauksen tunteen. ”Tänne, tänne jääädä täytyy syksyyn ja ikävään.” Satu kertoo lapsesta, joka seurasi maatilaa pihalla tepastelevia kesyjä hanhia. Ne alkoi väittää äänellä levettomasti, kun kuulivat taivaalta etelään muuttavien villihanhen ääntä. Lapsen korvissa villihanhet tuntuivat sanovan: ”Parempaan maahan, parempaan maahan.” Kesyt hanhet vastasivat siihen: ”Täydet laarit, täydet laarit.” - Ihmisellään on kerran edessään muuttomatka. Emme jää olemaan ainoa näille rannoille täysien hyllyjen äärelle. Apostoli Paavali muistuttaa: ”Meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sietä me odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi.”

”Parempaan maahan, parempaan maahan”

Tuomiokirkkoseurakunta:

Kirkkoherranvirasto, Kirkkokatu 17, 57100 Savonlinna savonlinnan.kirkkoherranvirasto@evl.fi

Avoimna 1.11. alk. ma klo 9-15 ja ti-pe klo 9-13. Puh. 015 576800.

Virkatodistukset, sukuselvitykset, kirkkoon liittymiset sekä toimitusten aika-, paikka ja työntekijävaurukset myös kappeliseurakunnissa ja kirkkopiiressä.

Su 30.10. klo 10 Puuhamessu Pääskylahden kirkossa. Paju, Raassina.

Su 30.10. klo 10 Messu Tuomiokirkossa. Palvelevan puhelimen kirkkopyhä. Pellikka, Juntunen, Kokkonen, kirkkokuoro.

Savonlinnan Palveleva puhelin viettää 50-vuotisjuhlaan **sunnuntaina 30.10. klo 11.30** alkaen Savonlinnan seurakuntakeskuksessa. Tilaisuus on samalla perheasiain neuvottelukeskukseen johtaja **Anna-Riitta Pellikan** lähtöjuhla. Anna-Riitta siirtyy samantyyliin tehtäviin Joesuuhun. Tarjolla kakkua ja kahvia!

Su 30.10. klo 18 Kirkkomusiikkiviikko 2016 Tuomiokirkossa: Cantor-seuran laulusolistit ja Minna Malinen, urut.

Ti 1.11. klo 19 KVM 2016 Tuomiokirkossa: J.S. Bach: **Fuuga ja koraalin taito.** Liisa Aaltola, urut.

Ke 2.11. klo 18 KVM 2016 Säämingin srk-talossa: **Weisuuta vanhoista kirjoista.** Pia Rask ystävineen.

To 3.11. klo 10.30 Viikkomessu Pääskylahden kko. Paju, Pyköläinen.

Pe 4.11 klo 11-13.30 Leivonnaisia myytävänä Lähetysseopessa.

La 5.11. klo 10 Pyhäinpäivän messu Tuomiokirkossa. Tyni, Paintola, Malinen.

La 5.11. Hartaushetket: klo 13 Pääskylahden kappeli, Ahvensalmen hautausmaa, klo 14 Talvisalon kappeli, Varparannan hautausmaa.

La 5.11. klo 18 KVM 2016 Tuomiokirkossa: **Pyhäinpäivän iltamusiikki.** Savonlinna-Säämingin kirkkokuoro.

Su 6.11. klo 10 Messu Tuomiokirkossa. Juntunen, Tyni, Raassina.

Su 6.11. klo 19 KVM 2016 Tuomiokirkossa: W.A. Mozart: **Requiem.** Savonlinnan Orkesteri ja Savonlinnan Oratorikuoro solisteineen joht. Kari Kroppu.

Ke 9. 11. klo 18 Tommi Kaleniuksen konsertti Tuomiokirkossa. Miten kotiin löydetään -albumin julkaisukiertueella tarjolla juurevaa akustista folk-ilmaisuja ja tarinankerrontaa. Konsertissa mukana akustinen livekokooppa **Ninni Poijärvi (viulu) Pasi Ryökynen (basso) ja Miika Pelkonen (piano).** Vapaa pääsy, ohjelma 10 euroa.

To 10.11. klo 9.30-12 ”Muutoksessa”-luento Savonlinnan srk-keskuksen kappelikaahviossa: hiippakuntasihteri **Timo Rosqvist.** Ilmoittautuneille klo 9.30 kahvi ja klo 12 ruoka (hinta 5 e). Ilmoittautumiset ja ruoka-aineallergiat 3.11 mennessä sp: marjo.a.korhonen@evl.fi.

To 10.11. klo 10.30 Viikkomessu Pääskylahdessa.

Pe 11.11. klo 18 Makujen maailma Säämingin srk-talossa. Etiopialaista ruokaa. Hinta: 10 e, opiskelijat, työttömät ja eläkeläiset 5 e, alle 12-v ilmaiseksi. Ilmoittautumiset ja ruoka-aineallergiat 7.11. mennessä sp: marjo.a.korhonen@evl.fi.

Su 13.11. klo 13 Messu Oravin rukoushuoneella. Auvinen, Malinen.

La 19.11. klo 10-14 Wanhon Savonlinnan joulunavaus Riihisaaren museossa: lähetystyö on mukana aiheenaan kansainvälinen joulu. Myytävänä Lähetysseoppen jouluisia tuotteita ja askartelua. Tero Tyni esittelee kristillisiä joulunviettopaajoja.

Su 20.11. klo 10 Messu Tuomiokirkossa. Vai-

nikainen, Suhonen, Kokkonen.

Su 20.11. klo 12 Messu Pääskylahdessa. Vainikainen, Kokkonen.

Su 20.11. klo 18 Santeri Rautiaisen konsertti Tuomiokirkossa: Klassista kitaralla.

Ke 23.11. klo 19 Petri Laakosen konsertti Tuomiokirkossa.

To 24.11. klo 10.30 Viikkomessu Pääskylahdessa. Paju, Malinen.

To 24.11. klo 18 Raamattuluento ja ehtoollinen Tuomiokirkossa, Paju.

Pe 25.11. klo 18 Sapattiatieria srk-keskuksessa, Juntunen, Malinen. Lausuntaa: Kaarina Lavonen. Ateria 15 e, opisk./työttömät 10e. Ilm. 22.11. menn. Pirjo Muttillainen p. 050 5323113 tai Päivi Sallinen p. 050 5251102. Järj. Israelin ystävät ry SLN:n paik.osasto.

La 26.11. klo 16 Savolaisen Osakunnan Lau-lajien konsertti Tuomiokirkossa.

Su 27.11. klo Messu Tuomiokirkossa. 1. adventtisunnuntai. Vihavainen, Paju, Kokkonen. Ti 29.11. klo 11-18 Lähetysseoppen 30-v juhla-kahvit Lähetysseopessa. Kirkkoherra Juntusen hartaus klo 14.

To 1.12. klo 18.30 Savonlinnalaisen kuorojen yhteiskonsertti Tuomiokirkossa.

Pe 2.12. klo 11-16 leivonnaisia myytävänä Lähetysseopessa.

Savonranta:

Aluekappalainen Jaakko Parkkinen p. 044 7768049.

Su 30.10. klo 10 Messu kirkossa, opetusmessu, järjestöjen kirkkopyhä. Parkkinen, Malinen, Kaunismäki, Sadonsiunassa, uutispuuro ja kahvit srk-kodilla.

La 5.11. klo 10 Pyhäinpäivän messu kirkossa. Kirkkokahvit. Parkkinen, Raassina.

Su 13. 11. klo 10 Sanajumalanpalvelus kirkossa. Mikko Rinkinen ja Jaakko Jakkula. Isänpäivän lähetyslounas srk-kodilla.

Su 20.11. klo 10 Tuomasunnuntain messu kirkossa. Parkkinen, Jakkula.

Su 27.11. klo 10 Sanajumalanpalvelus kirkossa, 1. adventtisunnuntai. Suhonen, Strand.

Enonkoski:

Aluekappalainen Pekka Auvinen p. 044 7768050.

Su 30.10. klo 10 Messu kirkossa. Auvinen, Pekka Maaranen (Parikanniemi-säättiö), Siekinen. Messun jälkeen srk-talossa kirkkokahvit ja seurat.

Ma 31.10. klo 14 Ehtoollistilaisuus Koskenhalmessä. Auvinen ja Hannu Sihvonen.

Ti 1.11. klo 13 Kylväjän lähetyspiiri Pirkko Torpakolla Herralanharjussa Oravissa. Auvinen.

La 5.11. klo 10 Pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus kirkossa. Auvinen, Siekinen. Messussa luetaan edellisen pyhäinpäivän jälkeen Enonkoskella siunattujen vainajien nimet. Messun jälkeen srk-talossa kirkkokahvit. Kirkossa ei ole messua su 6.11.

Ti 8.11. klo 13 Japanilähetyspiiri vanhustalon kerhuhuoneessa.

Su 30.10. klo 10 Yle TV 1 Suora lähetys Turun Tuomiokirkosta. Reformaation merkivuoden avajaisjumalanpalvelus. Esirukousavustajina toimivat Punkaharjun nuoret. Esirukousryhmään on valittu eri ikäisiä nuoria alakouluikäisistä opiskelijaan: **Jasmin Murto, Otto Kupiainen, Panu Kurttila ja Helmi Repo** ovat valmistaneet rukouksen yhdessä pastori **Sari Vauhkonen** (vasemmalla) ja **Juha ”Zunkkis” Hakalan** (oikealla) kanssa.

Ke 16.11. klo 18 Lauluja Valoksi ja voimaksi -konsertti kirkossa. Hanna Ekola, laulu ja Virpi Salo, piano ja laulu. Vapaa pääsy.

Su 20.11. Messu kirkossa. Paintola, Siekinen.

Su 27.11. klo 10 Messu kirkossa. 1. adventtisunnuntai. Auvinen, Siekinen, kirkkokuoro.

Enonkosken luostari:

Su 20.11. klo 13 Messu ja kirkkokahvit. Su 27.11. klo 13 Kauneimmat joululaulut. Siekinen, Ulla-Riitta Kautonen, Ihmamiemen Marttojen tarjoama joulupuuro ja torttukahvit. Marraskuussa Käsitöppäjä, jossa tehdään myytävää luostarin käsitöpuotiin. Tarkempi ajankohta kirkoll. ilmoituksissa ja luostarin kotisivuilla.

Kerimäki:

Vs. aluekappalainen Jani Lamberg p. 050 540 6116.

Su 30.10. klo 10 Sanajumalanpalvelus. Lindblad, Tammi.

La 5.11. klo 10 Pyhäinpäivän messu. Lindblad, Nuopponen, Lamberg. Muistetaan vuoden aikana poisnuokuneita. Messun jälkeen tilaisuus läheisensä menettäneille. Mukana myös Tarja Kajansinkko, sello.

Su 6.11. klo 10 Messu talvikirkossa. Liukkonen, Tammi.

Ma 7.11. klo 18 Luotojärven kotakirkko. Lamberg, Jakkula.

Su 13.11. klo 10 Messu talvikirkossa. Lamberg, Tammi.

Su 20.11. klo 10 Messu talvikirkossa. Lindblad, Juntunen, Strand.

To 24.11. klo 18 Seurakuntailta seurakuntakodilla - Uskon voima. Nuopponen ja Liukkonen.

Su 13.11. klo 10 Messu Enonkosken kirkossa. Eini Venäläinen-Turtiaisen kirjoittama näytelmä saarnan paikalla. Messun jälkeen kirkkokahvit ja isänpäiväjuhla seurakuntatalossa.

Kutsu suureen taivaalliseen hääjuhlaan on voimassa. Koska emme tiedä milloin juhlat alkavat, meitä kehoitetaan olemaan valmiita ja valvomaan. Olemmeko me tämän päivän ihmiset valmiita? Enonkosken kuvaelmaan valmistautumassa **Toivo Mustonen, Tauno Mustonen, Jaakko Parkkinen, Kirsti Heiskanen, Tuula Rinkinen, Leena Parkkinen, Rauni Liukko, Arja Saarikoski, Arto Liukko, Touko Ahokas ja Eini Venäläinen-Turtiaisen.**

Rantasalmi:

Vs. aluekappalainen Olli Uosukainen p. 044 7768066.

Su 30.10. klo 10 Messu kirkossa. Vapaaehtoisten kirkkopyhä, kirkkokahvit.

La 5.11. klo 10 Messu kirkossa.

La 5.11. klo 19 Pyhäinpäivän kirkkoilta. Viime pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden muistaminen ja kynttilän sytyttäminen.

Su 6.11. klo 19 Hiljaisuuden iltakirkko.

Su 13.11. klo 10 Messu kirkossa. Valvomisen sunnuntai, Oittinen, Laaksonen.

Su 20.11. klo 10 Sanajumalanpalvelus kirkossa. Uosukainen, Padatsa.

Su 27.11. klo 10 Adventtimessu kirkossa, Uosukainen, Oittinen, Padatsa.

Su 27.11. klo 13 Savolaisen Osakunnan Lau-lajien Joulukonsertti kirkossa.

Su 27.11. klo 13 Mielojärvi-Hiltilan adventtikirkko Korholassa.

Ti 29.11. klo 18 Seurakuntailta Rinssi-Everstissä.

Su 4.12. klo 10 Omaishoitajien kirkkopyhä, messu ja kirkkokahvit.

Ti 6.12. klo 11 Itsenäisyyspäivän juhla-

POIKIEN JA TYTTÖJEN TAPAHTUMIA SYKSY 2016

Donkkis Big Night

Toiminnallinen tapahtuma 1.-7.-luokkalaisille to 8.12. klo 17-19.30.
Ohjelmassa opetusta, pelejä, nyyttarit, välipalaa ja toimintapisteitä.
Tapahtumapaikkana on seurakuntakeskus, Kirkkokatu 17, nuorisopuoli.
Sisäänkäynti Väinönkadun puolelta sisäpihalta, ovi F. **Ilmoittaudu**
viimeistään tapahtumaa edeltävänä päivänä klo 12 mennessä
p. 015 576 8029 tai www.savonlinnaseurakunta/kouluikaisille

Donkkis Big Night -tapahtumien järjestämisestä vastaavat
Savonlinnan seurakunnan varhaisnuorisotyö ja Etelä-Savon Kansanlähetys

V-arkki

Toiminnallinen tapahtuma 3.-7.-luokkalaisille to 24.11. klo 17-19.30.
Ohjelmassa opetusta ja monenlaisia toimintapisteitä. Tapahtumapaikkana on
seurakuntakeskus, Kirkkokatu 17, nuorisopuoli. Sisäänkäynti Väinönkadun
puolelta sisäpihalta, ovi F. **Ilmoittautuminen** viimeistään tapahtumaa
edeltävänä päivänä klo 12 mennessä puh. 015 576 8029 tai
www.savonlinnaseurakunta/kouluikaisille

Koe - näe - maista - See and Taste - Приди и попробуй - Кое - näe - maista

Makujen maailma 11.11. Etiopia

- World of Flavors: Ethiopia - Мир вкусов: Эфиопия

Urkukonsertti 1.11. - Organ concert - Органный концерт

Lasten Joulupolku 3.12. - Christmas path for children -
- Рождественский путь для детей

Joulujuhla 13.12.

- Christmas celebration - Празднование рождества

<http://www.savonlinnaseurakunta.fi/maahanmuuttajille>

Koe - näe - maista - See and Taste - Приди и попробуй - Кое - näe - maista

Lahjoita paketti Euroopan köyhimmille lapsille

Keräyspiste toimii Lähetyssopeissa
Säämingin seurakuntatalolla, osoit-
teessa Sääminginkatu 4. Sieltä voit ha-
kea kenkälaatikon ja ohjeet pakettien ko-
koamiseksi. Valmiita paketteja otetaan
vastaan Lähetyssopeissa 11.11. saak-
ka. Aukioloajat ma, ke-pe klo 11-16 ja ti
klo 11-18. Lisätietoja www.joulunlapsi.fi

Aunus-ilta ke 9.11.

Tule viettämään ys-
täväseurakuntailtaa
srk-keskuksen pik-
kusaliin.

Tilaisuus alkaa klo
17.30 kahvitarjoilulla
ja jatkuu klo 18. Kat-
somme kuvia matkal-
ta ja Aunuksen srk:n
kesästä. Mukana Tais-
to Kontinen, Kaija Koi-
vunen, Tero Tyni ja
Pia Rask. Sortavalan
ja Aunuksen matkalla
olleet mukaan!

Lähetys
SOPPI

Sääminginkatu 4

Avoinna ma, ke, to, pe
klo 11-16 ja ti klo 11-18.

26.11. alkaen myös lau-
antaisin klo 10-13.

Lähetyssopeista laadukkaita
käsitöitä itselle tai lahjaksi!

Tue lähetystyötä ostamalla
Sopen tuotteita!

Kirkkomusiikkiviikko 2016

SU 30.10. klo 18 SAVONLINNAN TUOMIOKIRKKO

Cantor-seuran solistit

Minna Malinen, urut ja piano

Vapaa pääsy, ohjelma 10 e

TI 1.11. klo 19 SAVONLINNAN TUOMIOKIRKKO

Fuugan ja koraalin taito

J.S. Bachin pyhäinpäiväaiheisia urukoraaleja sekä fuugia teoksesta Die Kunst der Fuge

Liisa Aaltola (Tampere), urut

Vapaa pääsy, ohjelma 10 e

KE 2.11. klo 18 SÄÄMINGIN SEURAKUNTASALI

Weisuuta wanhoista kirjoista

Pia Rask ystävineen

Iltakahvit

Vapaa pääsy, kahviraha oman seurakunnan diakoniatyölle

LA 5.11. klo 18 SAVONLINNAN TUOMIOKIRKKO

Pyhäinpäivän iltamusiikki

Tilaisuudessa hiljennytään muistamaan kuluneen vuoden aikana
poisnukkuneita seurakuntalaisia

Savonlinna-Säämingin kirkkokuoro,
johtaa Katariina Kokkonen

Vapaa pääsy

SU 6.11. klo 19 SAVONLINNAN TUOMIOKIRKKO

W.A. Mozart: Requiem

Savonlinnan Orkesteri

Savonlinnan Oratoriokuoro

johtaa Kari Kropsu

Johanna Engelbarth, sopraano

Ann-Marie Heino, altto

Jere Martikainen, tenori

Juha Uusitalo, basso

Liput: 20 € (10 € opiskelijat ja lapset alle 16 v.)

Lipunmyynti ovelta tuntia ennen konserttia, käteisellä.

Jouluretkelle Enonkosken luostariin

Enonkosken luostari
tarjoaa viihtyisän, ko-
dikkaan ja tunnelmalli-
sen jouluretkikohteen:
hyvää ruokaa, joulu-
laulut ja muistelot ja
pääteeksi hartaus-
hetki kappelin rauhas-
sa. Yksilöity ohjelma
ja hinnat luostariyhteis-
o@luostariyhiteiso.fi

Ryhmä itsemurhan tehneiden läheisille

alkaa Savonlinnan Kriisikeskuses-
sa 24.1.2017. Suljettu ryhmä ko-
koontuu 10 kertaa, kerran viikossa
klo 17.30-19. Läheisen kuolemas-
ta tulee olla vähintään puoli vuotta.
Ohjaajina toimivat sairaalateologi
Satu Valkonen ja kriisityöntekijä Eira
Pennanen. Tied. ja ilm. Kriisikes-
kukselle 9.1.2017 mennessä ark.
klo 10-17 puh. 0440-273700. **Tulo
kokemaan, ettet ole menetyksesi
kanssa yksin!**

Järj. Savonlinnan Kriisikeskus ja Savonlin-
nan seurakunta

Diakoniatyön joulu- avustukset lapsiperheille

ovat haettavissa Sa-
vonlinnan seurakun-
nan nettisivuilta löy-
tyvällä lomakkeella.
Voit täydentää yksi-
sivuisen lomakkeen
itse tai tulla diakonia-
päivystykseen täyt-
tämään sen yhdessä
työntekijämme kans-
sa. Hakuaika päättyy
25.11. Katso lisää net-
tisivuilta.

Veteraanitalo Venlan vanhenevien kerhossa vietettiin 70-vuotishääpäivää. Eino ja Salli Henttonen menivät naimisiin Kiviapajan Ruusun talolla vuonna 1946. Eino on ollut aktiivinen kerhon perustamisessa Venlaan kolmisen vuotta sitten.

SAVONLINNAN
SEURAKUNTA

SEURAKUNTAUUTISET

Savonlinnan seurakunta · savonlinnan.tiedotus@evl.fi · savonlinnaseurakunta.fi

Julkaisija: Savonlinnan seurakunta, Kirkkokatu 17, 57100 Savonlinna · Toimitus: Pia Rask, p. 015 5768025, 044 7768047, pia.rask@evl.fi

Päätoimittaja: Sammeli Juntunen, p. 044 7768016, sammeli.juntunen@evl.fi · Seuraava lehti: 2.12., aineisto 18.11.

